

Arrest

nr. 222 495 van 11 juni 2019
in de zaak RvV X / IX

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat P. ROELS
Graanmarkt 17
9300 AALST

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de minister van Sociale Zaken en
Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie.

DE WND. VOORZITTER VAN DE IXE KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Eritrese nationaliteit te zijn, op 28 maart 2019 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie van 26 maart 2019 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering (bijlage 13septies).

Gezien titel Ibis, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gezien het arrest nr. 219 129 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen van 28 maart 2019 waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging werd verworpen.

Gelet op de beschikking van 10 mei 2019, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 6 juni 2019.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken A. MAES.

Gehoord de opmerkingen van advocaat P. DELANGE, die loco advocaat P. ROELS verschijnt voor verzoeker en van advocaat C. MUSSEN, die loco advocaat E. MATTERNE verschijnt voor verweerder.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

Op 26 maart 2019 nam de gemachtigde van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie (hierna: de gemachtigde) het bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering (bijlage 13septies "light").

Dit is de bestreden beslissing, waarvan de motivering luidt als volgt:

“Bevel om het grondgebied te verlaten

Aan de Heer, die verklaart te heten:

naam: Z.

voornaam: M.

geboortedatum: [...]1989

geboorteplaats: /

en die verklaart volgende nationaliteit te hebben, maar kan dit niet staven: Eritrea

In voorkomend geval, ALIAS:

wordt het bevel gegeven het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen, tenzij hij beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven.

REDEN VAN DE BESLISSING EN VAN DE AFWEZIGHEID VAN EEN TERMIJN OM HET GRONDGEBIED TE VERLATEN:

Voorafgaandelijk deze beslissing werd betrokkene gehoord door de SPN Antwerpen op 25.03.2019 en werd rekening gehouden met zijn verklaringen.

Het bevel om het grondgebied te verlaten wordt afgegeven in toepassing van volgend(e) artikel(en) van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en volgende feiten en/of vaststellingen:

Artikel 7, alinea 1:

1° wanneer hij in het Rijk verblijft zonder houder te zijn van de bij artikel 2 vereiste documenten;

De betrokkene is niet in het bezit van een geldig paspoort en niet van een geldig visum op het moment van zijn/haar arrestatie.

Betrokkene werd gehoord door de SPN Antwerpen en verklaart naar het Verenigd Koninkrijk te willen reizen.

Betrokkene verklaart niet een gezinsleven of minderjarige kinderen in België te hebben, noch medische problemen te hebben.

Bijgevolg heeft de gemachtigde van de Minister in zijn verwijderingsbeslissing rekening gehouden met de bepalingen van artikel 74/13.

Artikel 74/14: Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek wordt toegestaan:

artikel 74/14 §3, 1°: er bestaat een risico op onderduiken

Er bestaat een risico op onderduiken:

1° Betrokkene heeft na zijn illegale binnenkomst of tijdens zijn illegaal verblijf geen verblijfsaanvraag of verzoek of internationale bescherming ingediend binnen de door de wet voorziene termijn.

Betrokkene beweert sinds ongeveer twee maand in België te verblijven.

Uit het administratief dossier blijkt niet dat hij zijn verblijf op de wettelijk voorziene manier heeft trachten te regulariseren.

3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.

Betrokkene heeft zich niet aangemeld bij de gemeente binnen de door artikel 5 van de wet van 15/12/1980 bepaalde termijn en levert geen bewijs dat hij op hotel logeert.

4° Betrokkene heeft duidelijk gemaakt dat hij zich niet aan de verwijderingsmaatregel wil houden.

Betrokkene heeft geen gevolg gegeven aan het bevel om het grondgebied te verlaten van 10.02.2019 hem betekend werd op 10.02.2019. Deze vorige beslissing tot verwijdering werd niet uitgevoerd. Het is weinig waarschijnlijk dat hij vrijwillig gevolg zal geven aan deze nieuwe beslissing.

Terugleiding naar de grens

Voorafgaandelijk deze beslissing werd betrokkene gehoord door de SPN Antwerpen op 25.03.2019 en werd rekening gehouden met zijn verklaringen.

REDEN VAN DE BESLISSING TOT TERUGLEIDING NAAR DE GRENS:

Met toepassing van artikel 7, tweede lid, van de wet van 15 december 1980, is het noodzakelijk om de betrokkene zonder verwijl naar de grens te doen terugleiden, met uitzondering van de grens van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen om de volgende redenen:

Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek.

Er een bestaat een risico op onderduiken:

1 ° Betrokkene heeft na zijn illegale binnenkomst of tijdens zijn illegaal verblijf geen verblijfsaanvraag of verzoek of internationale bescherming ingediend binnen de door de wet voorziene termijn. Betrokkene beweert sinds ongeveer twee maanden in België te verblijven.

Uit het administratief dossier blijkt niet dat hij zijn verblijf op de wettelijk voorziene manier heeft trachten te regulariseren.

3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.

Betrokkene heeft zich niet aangemeld bij de gemeente binnen de door artikel 5 van de wet van 15/12/1980 bepaalde termijn en levert geen bewijs dat hij op hotel logeert.

46 Betrokkene heeft duidelijk gemaakt dat hij zich niet aan de verwijderingsmaatregel wil houden.

Betrokkene heeft geen gevolg gegeven aan het bevel om het grondgebied te verlaten van 10.02.2019 hem betekend werd op 10.02.2019. Deze vorige beslissing tot verwijdering werd niet uitgevoerd. Het is weinig waarschijnlijk dat hij vrijwillig gevolg zal geven aan deze nieuwe beslissing.

Betrokkene werd gehoord op 25.03.2019 door de SPN Antwerpen en verklaart dat hij naar het Verenigd Koninkrijk wil reizen.

Betrokkene is niet in het bezit van documenten, bijgevolg dient zijn nationaliteit bepaald te worden.

De grens waarnaar betrokkene zal worden teruggeleid, zal worden bepaald in een beslissing tot vaststelling van de grens, nadat de nationaliteit vaststaat en het risico op schending van artikel 3 EVRM werd onderzocht. Tegen deze beslissing kan een schorsend beroep bij de RW ingesteld worden.

Vasthouding

REDEN VAN DE BESLISSING TOT VASTHOUDING:

Met de toepassing van artikel 7, derde lid van de wet van 15 december 1980, dient de betrokkene te dien einde opgesloten te worden, aangezien zijn terugleiding naar de grens niet onmiddellijk kan uitgevoerd worden en op basis van volgende feiten:

Er bestaat een risico op onderduiken:

1° Betrokkene heeft na zijn illegale binnenkomst of tijdens zijn illegaal verblijf geen verblijfsaanvraag of verzoek of internationale bescherming ingediend binnen de door de wet voorziene termijn.

Betrokkene beweert sinds ongeveer twee maanden in België te verblijven.

Uit het administratief dossier blijkt niet dat hij zijn verblijf op de wettelijk voorziene manier heeft trachten te regulariseren.

3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.

Betrokkene heeft zich niet aangemeld bij de gemeente binnen de door artikel 5 van de wet van 15/12/1980 bepaalde termijn en levert geen bewijs dat hij op hotel logeert.

4° Betrokkene heeft duidelijk gemaakt dat hij zich niet aan de vervijderingsmaatregel wil houden. Betrokkene heeft geen gevolg gegeven aan het bevel om het grondgebied te verlaten van 10.02.2019 hem betekend werd op 10.02.2019. Deze vorige beslissing tot verwijdering werd niet uitgevoerd. Het is weinig waarschijnlijk dat hij vrijwillig gevolg zal geven aan deze nieuwe beslissing.

Gelet op al deze elementen, kunnen we dus concluderen dat hij de administratieve beslissing die genomen wordt te zijnen laste niet zal opvolgen. We kunnen ook concluderen dat er sterke vermoedens zijn dat hij zich aan de verantwoordelijke autoriteiten zal onttrekken. Hieruit blijkt dat betrokkene ter beschikking moet worden gesteld van Dienst Vreemdelingenzaken teneinde de grens te bepalen."

Op 27 maart 2019 diende verzoeker bij faxpost het verzoekschrift in om bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van de beslissing.

Op 28 maart 2019 gaf de gemachtigde de opdracht aan het gesloten centrum verzoeker in vrijheid te stellen.

Bij arrest nr. 219 129 van 28 maart 2019 verwierp de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) deze vordering tot schorsing aangezien door de vrijlating niet langer aan de voorwaarde van de hoogdringendheid was voldaan.

2. Over de ontvankelijkheid

In de nota met opmerkingen werpt verweerder een exceptie van gebrek aan belang op, nu verzoeker in vrijheid is gesteld. Hij zou bijgevolg niet meer het voorwerp uitmaken van een beslissing waarbij hij dient terug te keren naar Eritrea. Het zou hem zelfs "vrij" staan "al dan niet" terug te keren naar zijn herkomstland. Verder verwijst verweerder ook naar het feit dat het om een herhaald bevel om het grondgebied te verlaten gaat.

Wat betreft het herhaald bevel om het grondgebied te verlaten, merkt de Raad op dat bij het nemen van elk bevel de gemachtigde moet rekening houden met de aanhef van artikel 7 van de Vreemdelingenwet, met name "onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag". De gemachtigde moet op het ogenblik van het nemen van elk bevel met de actuele situatie rekening houden onder meer in het licht van artikel 3 van het EVRM waarvan verzoeker de schending aanvoert. Deze actuele situatie kan zich mogelijks verzetten tegen de afgifte van een nieuw bevel om het grondgebied te verlaten. Bijgevolg doet het feit dat een eventueel ouder bevel reeds in het rechtsverkeer aanwezig is, geen afbreuk aan deze onderzoeksverplichting zodat de exceptie niet kan worden aangenomen.

Voor het overige valt de bespreking van de opgeworpen exceptie samen met de bespreking van het middel. Het volstaat dan ook te verwijzen naar wat infra wordt uiteengezet.

De exceptie wordt niet aangenomen.

Ter zitting stipt verweerder aan dat verzoeker op 13 mei 2019 nog werd aangetroffen in illegaal verblijf in Nederland, dat Nederland een terugnameverzoek heeft gericht aan België, maar dat België dit terugnameverzoek op 16 mei 2019 heeft geweigerd. Ook op die grond stelt verweerder het belang in vraag. De raadsman van verzoeker volhardt evenwel in zijn belang. Hij erkent dat zijn cliënt zich nu bevindt in een centrum voor illegalen in Nederland maar wijst erop dat het bevel hem verplicht niet enkel België maar eveneens het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen te verlaten. Dit is in casu niet het geval zodat verzoeker nog geen uitvoering aan het bevel heeft gegeven. De Raad volgt dat het actueel belang door deze grensoverschrijding met Nederland niet verloren is gegaan. Zoals blijkt uit de stukken die verweerder aan de actualisatie heeft gevoegd, zoals gevraagd

door de Raad op grond van artikel 39/62 van de Vreemdelingenwet, blijkt dat de gemachtigde het terugnameverzoek door Nederland heeft geweigerd, en wel om de reden dat de vingerafdrukken van verzoeker in België enkel in het kader van illegaal verblijf maar niet in het kader van een verzoek tot internationale bescherming werden genomen. De gemachtigde had blijkbaar per vergissing in Eurodac een registratie gedaan als een hit "1". Nu er geen sprake is van een beschermingsverzoek, kan de Dublinverordening niet toegepast worden. De Raad volgt de Dublin Unit van de Dienst Vreemdelingenzaken in het standpunt dat indien noch in Nederland, noch in België sprake is van een internationaal beschermingsverzoek, er geen toepassing kan gemaakt worden van de Dublin III-verordening. Deze verordening stelt immers de criteria en instrumenten vast om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is "voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming". Bijgevolg speelt de huidige casus zich nog steeds af binnen de sfeer van de Terugkeerrichtlijn en kan in geen geval gesteld worden dat er sprake zou zijn van een impliciete opheffing van de huidige beslissing omdat thans toepassing zou worden gemaakt van de Dublin III-verordening. Waar verweerder ter zitting nog aanstipt dat het bestreden bevel een uitzondering voorziet voor het geval verzoeker over documenten beschikt die vereist zijn om zich naar een andere Schengenstaat te begeven, meent de Raad dat thans daarvoor geen enkel bewijs voorligt.

Het belang wordt aangenomen.

3. Onderzoek van het beroep

In zijn enig middel voert verzoeker de schending aan van het zorgvuldigheidsbeginsel in het licht van artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: EVRM) en van het hoorrecht.

Hij licht dit middel toe als volgt:

"Op 26.3.2019 neemt de gemachtigde van de Staatssecretaris de bestreden beslissing , t.t.z. het bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering en terugleiding naar de grens.

Bij de beslissing tot terugleiding naar de grens stelt verweerder dat er in hoofde van verzoeker een risico op onderduiken bestaat, alsook dat hij niet zou meewerken met de overheden en dat het duidelijk is dat hij zich niet aan een verwijderingsmaatregel zal houden.

In deze beslissing wordt er geen melding gemaakt van het feit dat art. 3 EVRM op een ernstige wijze onderzocht werd alvorens men de kwetsieuze titel nam:

"betrokkene werd gehoord op 25/03/2019 door SPN Antwerpen en verklaart dat hij naar het Verenigd Koninkrijk wil reizen.

Betrokkene is niet in het bezit van documenten, bijgevolg dient zijn nationaliteit bepaald te worden.

De grens waarnaar betrokkene zal worden teruggeleid, zal worden bepaald in een beslissing tot vaststelling van de grens, nadat de nationaliteit vaststaat en het risico op schending van artikel 3 EVRM werd onderzocht. Tegen deze beslissing kan een schorsend beroep bij de RVV ingesteld worden"

Verzoeker werd gehoord zonder bijstand van een tolk en kon aldus de vragenlijst niet begrijpen. Dit is op zich reeds problematisch en vormt een schending tot het hoorrecht.

Er wordt enkel melding gemaakt van het feit dat verzoeker gehoord werd op 26.03.2019 door de politiezone SPN Kust in taal die hij niet machtig was. Het is evident dat als verzoeker enkel Tigrinya spreekt, hij geen notie heeft van de vragen die slechts in drie landstalen en het Engels beschikbaar zijn.

Daarenboven zijn vluchtelingen vaak dusdanig getraumatiseerd van hetgeen zij in hun land van herkomst hebben meegemaakt dat zij zeer achterdochtig zijn met alles wat met politie en staat te maken heeft.

Dat zij dan ook enige reservaties hebben bij het invullen van een vragenlijst is meer dan normaal.

Tot slot is het algemeen geweten dat dergelijke verhoren – bij gebreke aan de aanwezigheid van een raadsman en/of tolk- vaak zeer oppervlakkig verloopt, zelf grenzend aan willekeur, waardoor dit zeker niet een diepgaand onderzoek met zich meebrengt.

In elk geval heeft de overheid nagelaten om een onderzoek naar art. 3 EVRM te verrichten alvorens zij een beslissing nam.

De overheid heeft met andere woorden op geen enkele manier het risico onderzocht wat een repatriëring naar Eritrea met zich mee zouden kunnen brengen. Nochtans is zij op de hoogte van de uiterst precare mensenrechtensituatie in Eritrea.

Verzoeker verwijst dienaangaande naar allerlei publicaties van mensenrechtenorganisaties en in het bijzonder naar een publicatie van USDOS Labour & Human Rights:

The most significant human rights issues included arbitrary deprivation of life; disappearances; torture and other cruel, inhuman, and degrading treatment by security forces including for political and religious beliefs; harsh prison and detention center conditions'- arbitrary arrest; denial of fair public trial; arbitrary or unlawful interference with privacy family, or home; restrictions on freedoms of speech and press; restrictions on internet freedom, academie freedom, and cultural events; restrictions on freedom of peaceful assembly, association, and religion; limits on freedom of internal movement and foreign travel; inability of citizens to choose their government in free and fair elections; corruption and lack of transparency; restrictions on international nongovernmental organizations; violence against women and girls, including in military camp settings and national service positions; human trafficking; criminalization of same-sex sexual conduct; and forced labor, including forced participation in the country's national service program, routinely for periods beyond the 18- month legal obligation. The government did not generally take steps to investigate, prosecute, or punish officials who committed human rights abuses. Impunity for such abuses was the norm" (USDOS, Country Reports Eritrea 2017, <https://www.state.gov/documents/organization/277241.pdf>, p. 1)

Op heden vinden er nog steeds schendingen van de mensenrechten plaats. Verzoeker verwijst terzake naar de conclusie van de Speciale Rapporteur van de VN op de zitting van de algemene vergadering van 25.06.2018 met betrekking tot de mensenrechten in Eritrea:

The overall assessment of the Special Rapporteur regarding the situation on human rights in Eritrea remains grim:

- (a) The human rights landscape of Eritrea remains complex, compounded by non-respect for the rule of law and weak institutions, including the judiciary;*
- (b) The military/national service, which the commission of inquiry on human rights found reasonable grounds to believe constituted no less than the enslavement of a whole population, a crime against humanity, remains indefinite. Except for a small increase in pay in 2015, no further reform has been communicated;*
- (c) Other crimes against humanity, involving imprisonment, enforced disappearance, torture and other inhumane acts, persecution, rape and murder, continue;*
- (d) The military/national service and the people 's militia detain people in a highly militarized society, making it impossible for them to enjoy a normal life. The Special Rapporteur notes with concern that the military plays a dominant role in the lives of Eritrean people and in the country's national institutions;*
- (e) Overcrowded detention centres with no means to challenge the legality of the detentions before an impartial and independent court of law;*
- (f) Participants at peaceful demonstrations and gatherings held in complicity with international human rights standards are subjected to excessive use of force by the military and law enforcement apparatus. Demonstrators are arbitrarily detained for expressing their views when they assemble;*
- (g) The Government's actions aimed at controlling religious practice in Eritrea through different kinds of interference do not enhance the religious tolerance that has hitherto characterized the harmonious relations among different religious communities in Eritrea;*
- (h) Detainees are especially vulnerable to human rights violations, including torture, as legal procedures and safeguards, such as access to family members, lawyers and doctors, are denied;*
- (i) Pretrial detention is the norm and not the exception;*
- (j) Independent institutions that ensure the separation of powers, with checks and balances built into the system, are either weak or absent;*
- (k) The impunity enjoyed by perpetrators of crimes against humanity and human rights violations remains an unrelenting challenge to be addressed through effective measures.*

Repeatedly, the Government has failed to prosecute perpetrators to ensure accountability. Essentially, Eritrea has demonstrated that victims of crimes against humanity and human rights violations will not receive adequate remedies. Thus, impunity had been strengthened and entrenched, with the prospect that human rights violations will continue to be committed human rights In Eritrea, 2018, <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G18/189/90/PDF/G181990.pdf?OpenElement>, pg. 16 en 17)

Het is dan ook algemeen aanvaard dat er niet uitgewezen mag/kan worden naar Eritrea.

Gelet op het feit dat verzoeker uit Eritrea komt, had de gemachtigde van de Staatssecretaris zich minstens de moeite mogen getroosten om toch een ernstige poging te ondernemen om naar de vluchtmotieven van verzoeker te horen.

Het weze onderstreept dat verweerster alvorens zij een BGV aflevert een mogelijke schending op art. 3 EVRM op een ernstige wijze dient te onderzoeken en zeker wanneer het gaat over iemand van Eritrea, een land waar België nota bene niet langer naar uitwijst.

Verweerster kan zich dus niet verschuilen achter het excuus om bij het nemen van haar verwijderingsbeslissing geen rekening te houden met, en zelfs geen enkel onderzoek te voeren naar de algemene situatie in het land van bestemming, in casu Eritrea.

Haar standpunt ontslaat haar derhalve niet van haar verplichting om een nauwgezet onderzoek te voeren in het licht van artikel 3 van het EVRM (cf. EHRM 23 december 2012, nr. 27765/09, Hirsi Jamaa v. Italië, §133).

Artikel 3 EVRM - dat bepaalt dat niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen - bekrachtigt één van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen o teringen en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en de handelingen van het slachtoffer (vaste rechtspraak: zie bv. EHRM 21 januari 2011 M.S.S./België en Griekenland, § 218).

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: het EHRM) heeft meermaals geoordeeld dat de verwijdering door een verdragsluitende Staat een probleem ten aanzien van artikel 3 van het EVRM kan opleveren en dus een verdragsluitende Staat verantwoordelijk kan stellen wanneer er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat een vreemdeling in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM.

In deze omstandigheden houdt artikel 3 van het EVRM de verplichting in om de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen (zie EHRM 4 december 2008, Y. v. Rusland § 75 en de arresten waarnaar wordt verwezen; EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10 Auad v Bulgarije, § 95).

Het EHRM heeft tevens geoordeeld dat, om het bestaan van een gevaar van slechte behandelingen na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de betrokken vreemdeling (zie EHRM 4 december 2008, Y. t. Rusland, § 78; EHRM 28 februari 2008, Saad t.Italië, §§ 128- 129 en EHRM 30 oktober 1991, Vilvarajah en anderen t. Verenigd Koninkrijk, § 108in fine). Hierbij moet er op worden gewezen dat het verbod van foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen absoluut is en dat het geen enkele uitzondering Overwegende dat de Raad van State bij haar arrest nr. 241.623 dd. 29.05.2018 geoordeeld heeft dat de DVZ bij het nemen van een BGV eerst dient te onderzoeken of er een mogelijke schending is van artikel 3 EVRM:

“De verzoekende partij moet derhalve bij het nemen van een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten reeds onderzoeken of die verwijderingsmaatregel in overeenstemming is met de normen van de internationale verdragen waardoor België gebonden is, te dezen met artikel 3 van het EVRM. Hieraan wordt geen afbreuk gedaan door de mogelijkheid voor de verzoekende partij om bij niet-naleving van het bevel om het grondgebied te verlaten over te gaan tot dwangmaatregelen met het oog op verwijdering in de zin van artikel 1, 7°, van de vreemdelingenwet, zijnde de fysieke verwijdering van het XTV-37.373-8/9 grondgebied. Enerzijds kan de toestand immers in die zin evolueren dat er zich bij het nemen van de beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten nog geen gevaar voor een

schending van artikel 3 van het EVRM voordoet doch naderhand wel, wanneer de verzoekende partij effectief wil overgaan tot verwijdering Anderzijds kan niet worden verondersteld dat de betrokken vreemdeling het bevel om het grondgebied te verlaten niet zal naleven zodat de verzoekende partij er zich niet van kan onthouden een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM te onderzoeken onder het voorwendsel dat zij dergelijk onderzoek zal voeren bij het nemen van dwangmaatregelen met het oog op de fysieke verwijdering van de vreemdeling." (RvS 29 mei 2018, nr. 241.623)

Ook Uw Raad oordeelde reeds in deze zin in het arrest HADOU Tedros t. Belgische Staat dd 08.10.2018 (arrestnummer 210 636 dd. 8 oktober 2018):

De verzoeker lijkt te kunnen worden bijgetreden waar zij stelt dat het nemen van een bevel om het grondgebied te verlaten reeds veronderstelt dat een onderzoek naar artikel 3 van het EVRM moet worden doorgevoerd. Een dergelijk bevel houdt immers voor de verzoeker reeds de verplichting in het grondgebied te verlaten en legt een terugkeerverplichting op. In casu is dit des te meer het geval omdat het bevel is afgegeven zonder termijn voor vrijwillig vertrek en met een beslissing tot terugleiding naar de grens van de Schengenlidstaten. "

Verweerster heeft het in casu nagelaten om op een grondige wijze art. 3 EVRM te onderzoeken ALVORENS zij de bestreden beslissing nam.

In casu moet worden vastgesteld dat door verweerster een uitvoerbare vertrekverplichting opgelegd wordt zonder op een ernstige wijze te onderzoeken of dit in strijd is met artikel 3 van het EVRM. Het leidt geen twijfel dat in casu de zorgvuldigheidsplicht in het licht van artikel 3 van het EVRM is geschonden.

Ingevolge de hierboven geciteerde rechtspraak van de Raad van State en Uw Raad is de bestreden beslissing onwettig en dient de vasthouding die hieraan gekoppeld werd, eveneens als onwettig beschouwd te worden. Het is des te schrijnender dat men verzoeker zal uitwijzen naar een land zoals Eritrea, waar dagdagelijks folteringen plaats vindt. Het is net om deze reden dat DVZ verdere uitwijzingen naar dit land heeft stopgezet.

Uw Raad moet vaststellen dat de overheid nagelaten heeft om bij het nemen van de bestreden beslissing een grondig onderzoek te voeren inzake een mogelijke schending van artikel 3 EVRM bij de verwijdering van verzoeker naar zijn land van herkomst dan wel naar een land zoals bepaald door de Terugkeerrichtlijn.

De schending van het hoorrecht en van het zorgvuldigheidsbeginsel in het licht van artikel 3 EVRM is aangetoond.

Het enig middel is gegrond."

Verzoeker voert onder meer de schending aan van het zorgvuldigheidsbeginsel in het licht van artikel 3 van het EVRM en verwijst specifiek naar de volgende paragraaf in de bestreden beslissing:

"Betrokkene is niet het bezit van documenten, bijgevolg dient zijn nationaliteit bepaald te worden. De grens waarnaar betrokkene zal worden teruggeleid zal worden bepaald in een beslissing tot vaststelling van de grens, nadat de nationaliteit vaststaat en het risico op schending van artikel 3 EVRM werd onderzocht Tegen deze beslissing kan een schorsend beroep bij de RVV ingesteld worden."

Hij wijst erop dat de gemachtigde hiermee zelf met zoveel woorden erkent dat hij het risico op een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM bij verwijdering naar Eritrea niet heeft onderzocht en dat pas op een latere datum zal doen. De gemachtigde heeft een uitvoerbare verwijderingsbeslissing naar Eritrea genomen terwijl volgens verzoeker de gemachtigde op de hoogte is van de uiterst precare mensenrechtensituatie aldaar. Hij citeert daarbij uit recente rapporten van betrouwbare bronnen, zoals de USDOS en de speciale rapporteur van de VN. Hij stipt aan dat een schending van artikel 3 van het EVRM op ernstige wijze moet onderzocht worden, zeker als het gaat over iemand van Eritrea, een land waarnaar België niet langer uitwijst. Minstens had de algemene situatie in Eritrea volgens hem onderzocht moeten worden. Verzoeker citeert uit een arrest van de Raad van State nr. 241.623 van 29 mei 2018 waarin de Raad van State heeft geoordeeld dat bij het nemen van een bevel om het grondgebied te verlaten eerst een onderzoek moet gebeuren naar een mogelijk schending van artikel 3 van het EVRM. Nu de gemachtigde het onderzoek naar artikel 3 van het EVRM heeft uitgesteld, voldoet hij niet aan zijn verplichting om een zorgvuldig onderzoek te voeren in het licht van artikel 3 van het

EVRM. Verzoeker verwijst vervolgens nog naar rechtspraak van de Raad in dezelfde zin en naar rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

Artikel 3 van het EVRM luidt als volgt:

“Niemand mag worden onderworpen aan foltering en aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.”

Om te beoordelen of er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat verzoeker een reëel gevaar loopt op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, houdt de Raad zich aan de door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna verkort het EHRM) gegeven aanwijzingen. In dezen heeft het EHRM geoordeeld dat, om het bestaan van een gevaar van slechte behandelingen na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering van de verzoeker naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de verzoeker (zie EHRM 4 december 2008, Y./Rusland, § 78; EHRM 28 februari 2008, Saadi/Italië, §§ 128-129 en EHRM 30 oktober 1991, Vilvarajah en cons./ Verenigd Koninkrijk, § 108 in fine).

De Raad moet met verzoeker vaststellen dat ondanks het feit dat het thans bestreden bevel en de bestreden terugleiding steunen op artikel 7 van de Vreemdelingenwet en dit artikel duidelijk in de aanhef bepaalt “onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag”, de gemachtigde noch in het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten, noch in de bestreden terugleiding is overgegaan tot een zorgvuldig onderzoek in het licht van artikel 3 van het EVRM. Meer nog, de gemachtigde heeft dit onderzoek uitdrukkelijk uitgesteld.

In de Belgische Vreemdelingenwet werden de relevante definities van de Terugkeerrichtlijn hernomen in artikel 1 van de Vreemdelingenwet:

“5° terugkeer: het feit dat een onderdaan van een derde land, hetzij op vrijwillige basis nadat hij het voorwerp heeft uitgemaakt van een beslissing tot verwijdering, hetzij gedwongen, terugkeert naar zijn land van herkomst of een land van doorreis overeenkomstig communautaire of bilaterale overnameovereenkomsten of naar een derde land waarnaar de betrokken onderdaan besluit vrijwillig terug te keren en waar deze wordt gemachtigd of toegelaten tot het verblijf

6° beslissing tot verwijdering: de beslissing die de illegaliteit van het verblijf van een vreemdeling vaststelt en een terugkeerverplichting oplegt;

7° verwijdering: de tenuitvoerlegging van de beslissing tot verwijdering, namelijk de fysieke verwijdering van het grondgebied;”

Hieruit blijkt dat een beslissing tot verwijdering, zijnde het bevel om het grondgebied te verlaten, op zich reeds niet enkel vaststelt dat een vreemdeling illegaal op het grondgebied verblijft, maar eveneens een terugkeerverplichting oplegt. Hieruit blijkt eveneens dat de terugkeerverplichting niet naar om het even welk land geldt. De Raad volgt dan ook verweerder in zijn exceptie niet dat nu verzoeker is vrijgelaten hij niet meer zou moeten terugkeren naar Eritrea en het hem zelfs zou “vrij” staan om “al dan niet terug te keren naar zijn herkomstland”. Ook in het geval van een bijlage 13 of “gewoon” bevel om het grondgebied te verlaten, blijkt dat er nog steeds sprake is van een terugkeerverplichting en dat deze verplichting slaat op het land van herkomst, of een land van doorreis overeenkomstig communautaire of bilaterale overnameovereenkomsten of naar een ander derde land waarnaar verzoeker gemachtigd is of toegelaten tot verblijf en dus niet naar om het even welk land. Uit het geheel van het administratief dossier blijkt niet dat een land van doorreis overeenkomstig communautaire of bilaterale overnameovereenkomsten of een ander derde land waar verzoeker toegelaten of gemachtigd is tot verblijf, mogelijks in aanmerking komt. Die zienswijze blijkt eveneens uit het arrest van de Raad van State nr. 241.625 van 29 mei 2018. In dit arrest stelt de Raad van State: *“In het bestreden arrest wordt niet enkel verwezen naar artikel 3 van richtlijn 2005/118 maar ook naar artikel 1, 5°, 6° en 7°, van de vreemdelingenwet. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen overweegt dat de terugkeerverplichting op grond van die bepalingen geldt ten aanzien van “ofwel het land van herkomst, ofwel het land van doorreis voor zover een communautaire of bilaterale overnameovereenkomst kan worden toegepast, ofwel een ander derde land waarnaar de derdelander terugkeert en waar deze wordt gemachtigd of toegelaten tot verblijf” en “dus niet ten aanzien van eender welk land”. Vervolgens wijst de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen erop dat niet wordt betwist dat huidige verweerder “de Iraakse nationaliteit heeft, hij geen andere nationaliteit heeft, hij geen banden heeft met een ander land of nergens anders over een verblijfsrecht blijkt te beschikken” en dat “noch uit de motieven van de bestreden beslissing*

noch uit het administratief dossier [blijkt] dat verzoeker zijn terugkeerverplichting kan uitvoeren naar een land van doorreis overeenkomstig communautaire of bilaterale overnameovereenkomsten of naar een derde land waarnaar de betrokken onderdaan besluit vrijwillig terug te keren en waar hij wordt gemachtigd of toegelaten tot het verblijf". De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen stelt verder vast "dat door verzoeker een vertrekverplichting op te leggen zonder echter op enige wijze te onderzoeken naar welk ander land behalve Irak de verzoeker dan wel kan terugkeren zonder ook hier het risico te lopen om te worden uitgezet in strijd met artikel 3 van het EVRM, in casu de zorgvuldigheidsplicht in het licht van artikel 3 van het EVRM is geschonden". De verzoekende partij gaat voorbij aan de voormelde concrete motieven van het bestreden arrest. Door de aanvankelijk bestreden beslissing te toetsen aan de inhoud van de terugkeerverplichting, zoals deze is bepaald in artikel 1, 3°, van de vreemdelingenwet, en ingevolge de concrete omstandigheden van de zaak daaruit af te leiden dat te dezen enkel sprake is van een terugkeer naar Irak, heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen geen betekenis gegeven aan de aanvankelijk bestreden beslissing die strijdig is met de bewoordingen of de inhoud ervan."

Bijkomend weze het herhaald dat het EHRM er standaard op wijst dat om het bestaan van een gevaar op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering van de verzoeker naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de verzoeker.

De Raad wijst op het absoluut karakter van de bescherming geboden door artikel 3 van het EVRM en de noodzaak dat een zo nauwkeurig mogelijk onderzoek moet gebeuren vooraleer wordt overgegaan tot het nemen van een verwijderingsmaatregel. Verzoeker verwijst dienaangaande terecht naar rechtspraak van de Raad van State in dezelfde zin.

De Raad is ertoe gehouden een effectief rechtsmiddel te bieden. Het EHRM heeft daarbij al gesteld dat voor een zinnig en grondig onderzoek in het licht van de artikelen 2 en 3 juncto artikel 13 van het EVRM het land van bestemming duidelijk dient te zijn. Zo stelt het Hof in de zaak nr. 43875/09 van 15 april 2014 Asalya t. Turkije waar het vaststelt in § 113 dat het administratief rechtcollege van Ankara geen rekening heeft gehouden met het persoonlijk risico voor de verzoeker: *"the court believes that this deficiency is due, at least to some extent, to the fact that neither the original deportation order nor any subsequent submissions by the Ministry to the domestic courts specified where exactly the applicant would be deported to. Such ambiguity is unacceptable, not only because it exacerbated the applicant's already precarious position, but also because it inevitably hampered any meaningful examination of the risks involved in his deportation, thus rendering the protection afforded under Article 13 illusory."* (eigen vertaling: "het Hof gelooft dat dit gebrek, minstens tot op zekere hoogte, ligt aan het feit dat noch de originele verwijderingsbeslissing noch enige volgende suggestie van het Ministerie aan de nationale hoven verduidelijkte waar exact de verzoeker naar zou worden verwijderd. Zulke ambiguïteit is niet accepteerbaar, niet enkel omdat het de reeds kwetsbare positie van verzoeker verergert, maar ook omdat het onvermijdelijk een zinnig onderzoek naar de risico's die vervat liggen in de verwijdering verhinderde, en op die wijze de bescherming geboden onder artikel 13 illusoir maakt.").

Het komt de Raad niet toe om te raden naar welk land de gemachtigde nu beoogt verzoeker te verwijderen, het enige land dat evenwel wordt vermeld in de bestreden beslissing is Eritrea. Bijgevolg stipt verzoeker terecht aan dat het onderzoek of de verwijderingsmaatregel afbreuk kan doen aan de bescherming verleend door artikel 3 van het EVRM minstens ten aanzien van dat land moet gebeuren voorafgaandelijk aan het nemen van een bevel om het grondgebied te verlaten.

In de verweernota stelt verweerder dat de bestreden beslissing slechts een aanzet is tot het nemen van een latere beslissing waarbij vervolgens de grens zal worden bepaald waarnaar verzoeker kan worden teruggeleid en dat er vervolgens een nieuwe terugleidingsbeslissing zal worden genomen. Die beslissing kan dan weer het voorwerp uitmaken van een beroep. Op basis van de huidige beslissing zou verzoeker niet teruggeleid worden naar Eritrea. De Raad meent evenwel dat verzoeker geheel terecht heeft geciteerd uit het voormelde arrest van de Raad van State nr. 241. 623 waarin is gesteld dat het feit dat in geval van het niet naleven van het bevel om het grondgebied te verlaten, nog dwangmaatregelen kunnen worden genomen door een gedwongen verwijdering en men op dat moment zich ervan kan verzekeren dat de verwijdering niet strijdig is met artikel 3 van het EVRM, op zich niet inhoudt dat men niet reeds bij het nemen van het bevel om het grondgebied te verlaten moet waken over het feit dat de uitvoering ervan geen schending oplevert van artikel 3 van het EVRM. Bijgevolg blijkt hieruit dat de Raad van State van oordeel is dat ook bij de afgifte van een bijlage 13 bv. zijnde een bevel om het grondgebied te verlaten zonder vasthouding met het oog op verwijdering, reeds een onderzoek in het

licht van artikel 3 van het EVRM moet gebeuren. Men kan volgens de Raad van State immers niet zonder meer veronderstellen dat de betrokkene het bevel om het grondgebied te verlaten niet zal naleven. Dit standpunt werd bevestigd in verdere rechtspraak, zoals hoger reeds aangehaald (RvS 29 mei 2018, nr. 241.625).

Thans gaat de gemachtigde zelfs verder en neemt al een bijlage 13septies, wat reeds een gedwongen uitvoering en een terugleiding impliceert, zonder het nodige zorgvuldige onderzoek te doen. Verweerder kan de huidige beslissing niet laten voorkomen als een loutere vasthouding zonder meer. Hij legde reeds een bevel op, wat een terugkeerverplichting inhoudt en dit zelfs “zonder termijn voor vrijwillig vertrek”. Hij nam ook nu reeds een beslissing tot terugleiding. Het feit dat een latere beslissing wordt aangekondigd in de thans bestreden beslissing waartegen opnieuw een schorsend beroep openstaat, houdt niet in dat de thans bestreden beslissing bijgevolg onwettig mag zijn door het noodzakelijke onderzoek in het licht van artikel 3 van het EVRM uitdrukkelijk uit te stellen. Waar verweerder uitvoering verwijst naar een arrest van de Raad van 9 februari 2018, nr. 199 530 wijst de Raad erop dat dit arrest in hoofdzaak de betrachting had uiteen te zetten dat een beslissing tot terugleiding, anders dan voorheen werd gesteld, een aanvechtbare rechtshandeling is. Bovendien blijkt dat dit arrest nadien gevolgd is door wederom arresten van de Verenigde Kamers van de Raad (RvV verenigde kamers 8 maart 2018, nr. 200 933; RvV verenigde kamers 9 maart 2018, nrs. 200 976 en 200 977) waarin duidelijk is gesteld dat een bevel om het grondgebied te verlaten op zich wel degelijk voor de verzoeker reeds de verplichting inhoudt het grondgebied te verlaten en een terugkeerverplichting oplegt, met verwijzing naar de relevante bepalingen in de Terugkeerrichtlijn en de Vreemdelingenwet. Dit standpunt is, zoals hoger reeds toegelicht, nadien bijgetreden door de Raad van State in verschillende arresten met verwijzing naar rechtspraak van het EHRM (RvS 29 mei 2018, nrs. 241.623 en 241.625 en reeds voorheen RVS 28 september 2017, nr. 239.259;). Verweerder kan niet voorbijgaan aan de evolutie in de rechtspraak in meer recente arresten waaronder die van hogere rechtscolleges.

Verweerder vervolgt dat het verzoeker ten allen tijde vrij staat om een verzoek tot internationale bescherming in te dienen, indien hij de bescherming van de Belgische autoriteiten ook effectief beoogt. Vooreerst erkent de Raad ten stelligste dat het aangewezen is dat een persoon die de autoriteiten in zijn herkomstland vreest logischerwijs een beschermingsverzoek indient. Toch blijkt uit het gehoor dat de politie heeft afgenomen van verzoeker op 25 maart 2019 dat hij antwoordde op de vraag waarom hij niet kan terugkeren naar zijn herkomstland: “*politiek niet meer gewenst, vreest voor zijn leven*”. Het niet indienen van een internationaal beschermingsverzoek kan de gemachtigde niet ontslaan van een onderzoek van deze absolute bepaling bij de afgifte van een terugkeerbesluit of verwijderingsmaatregel en dit des te meer nu verzoeker verklaart van Eritrea te zijn. Zoals verzoeker terecht aanstipt, kan de gemachtigde niet geheel onwetend zijn over de mensenrechtensituatie aldaar.

Het betoog van verweerder kan geen afbreuk doen aan de gegrondheid van het middel, wat betreft het zorgvuldigheidsbeginsel in het licht van artikel 3 van het EVRM.

De aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel in het licht van artikel 3 van het EVRM is gegrond.

Bijgevolg moet het onderdeel van het middel dat steunt op de aangevoerde schending van het hoorrecht niet meer worden onderzocht.

Het eerste middel is in de aangegeven mate gegrond.

4. Korte debatten

Verzoeker heeft een gegrond middel aangevoerd dat leidt tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing. Er is grond om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. De vordering tot schorsing, als accessorium van het beroep tot nietigverklaring, is zonder voorwerp.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing van de gemachtigde van de minister van Sociale Zake en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie van 26 maart 2019 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering wordt vernietigd.

Artikel 2

De vordering tot schorsing is zonder voorwerp.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op elf juni tweeduizend negentien door:

mevr. A. MAES,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken.

dhr. M. DENYS,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

M. DENYS

A. MAES